

Thilde Vrijman

door H. KINGMANS

I. De kandidaat.

Over de IJsselbrug ratelt de sneltrein Amersfoort-Zwolle-Groningen. Nog even en links het „Engelsche Werk” van Zwolle.

In de coupé's komt beweging. Reizigers, die zich gereed maken uit te stappen.

„Dus, Bertus, we houden het voor afgesproken: over veertien dagen kom ik je opzoeken. Je krijgt nog wel een levensteeken.”

Kees Veringa is opgestaan, bergt zijn pijp op, trekt jas aan, zet hoed op en grijpt actetasch uit het net.

„All right,” antwoordt Egbert Bijmolt.

„Is dat onvervalscht Groningsch soms?”

„Zooiets.”

Een contrast in den coupé: een lange, slanke jongeman met donker, ernstig uiterlijk, ravenzwart haar en donkerbruine oogen (Egbert Bijmolt) en een vrij korte, tamelijk gezette gestalte, hoog blond haar, blauwe oogen, oolijk gezicht (Kees Veringa).

Maar ook overeenkomst: vanavond staat in de couranten: Geslaagd voor cand.-examen Theologie: E. Bijmolt, Groningen en C. Veringa, Zwolle.

De remmen knarsen tegen de wielen en onder de overkapping van het Zwolsche station staat de trein stil.

Een stevige handdruk, een groet, Kees Veringa springt op het perron. De ander oogt hem na, verliest hem even in het gedrang van gaande en komende menschen. Maar dan..... Kees en zijn meisje. Een omhelzing. Kees gebaart. Ze komen op den coupé af. Egbert staat in de open deur.

„Ik zeg: Riek, even terug, Bertus gelukwenschen. Cum laude. Goeie morges.”

Riek Bosman geeft lachend een hand: „Bijmolt, gefeliciteerd, hoor. Dat zit er op, hé? En kijk nu maar niet zoo jaloersch, man. Over anderhalf uur davert het perron in Groningen.”

Egbert Bijmolt lacht zonnig nu. Een oogenblik later is het jonge paar verdwenen.

Egbert Bijmolt koopt een courant en slaat de Kerken Schoolrubriek op. Ja: Cand.-examen Theologie..... Je hebt het gezien van je mede-studenten, die wat verder waren. „En nu sta je daar zélf, Bertus,” zou Kees zeggen. Allen noemen hem Egbert, bij zijn vollen naam; Kees, altijd buitenissig, zegt: Bertus.

De deur van den coupé wordt dichtgeklapt. En eenige tellen later zoekt de trein Meppel op.

Bijmolts blik dwaalt van de courant naar de weilanden links en rechts, die onder water staan, een troosteloos gezicht. En toch ziet hij dat niet.

„As je nou verstandig bent, dan ga je aanpakken, jij kunt het doen, ik bezit geen sou,” heeft Kees zooeven in den trein nog gezegd.

„Stel je nu niet beroepbaar, man. Over een jaar of twee, drie Doctor Bijmolt, dat klinkt niet kwaad.”

Bijmolt glimlacht. Bij de Vrijmans zouden ze het ook wel willen, dat hij „doorjoeg.” Mijnheer Vrijman vooral, Thilde ook wel, maar die hinkt toch op twee gedachten: Doctor is mooi, het stáát, zei ze eens, maar een pastorie, een eigen nestje, dat je geheel naar je smaak kunt inrichten, lokt toch ook wel aan. Tante Vossius zou het eigenlijk toch ook wel willen: „Jongen, je bent een gezelligheid in huis; je vroolijkt mijn eenzaam

vrouwenleven wat op; het laatste jaar is fijn geweest, ook als je met Thilde bij mij was.”

Het laatste jaar heeft Egbert Bijmolt „thuis” gewerkt. „Thuis,” dat is bij tante Marie Vossius, geboren De Blécourt, op den Heereweg.

Dat is al jaren zijn thuis. Vader en moeder zijn overleden, toen Egbert nog geen tien jaar was. Met zijn zusje van zeven kwam hij bij oom en tante Vossius. Oom Maarten werd voogd over de beide kinderen, nam ze ook in huis op. Hij kon het financieel wel doen. Bovendien waren de kinderen Bijmolt niet onbemiddeld.

In het jaar, dat Egbert naar het Willem Lodewijk Gymnasium in de Oosterstraat zou gaan, werd zijn zusje Hilje ziek, longontsteking. Een week later brachten ze haar naar de Noorderbegraafplaats. In het graf van vader en moeder.

De vroege dood van deze laatsten en het sterven van Hilje had niet nagelaten een stempel te drukken op Egbert Bijmolt. Hij was steeds te ernstig voor zijn leeftijd, zocht haast geen ontspanning, voste, om met glans eindexamen Gymnasium af te leggen.

Sinds lang stond zijn besluit vast: predikant worden. Dus toog hij naar Amsterdam; stond er op, uit eigen middelen studie en kamerhuur te betalen.

De omgang met medestudenten, vooral met den vroolijken Kees Veringa, had hem ietwat opgemonderd. Maar de ondergrond van diepen ernst, vaak melancholie, blééf.

De engel des doods maaide voort in de familie; oom Maarten stierf en in het groote huis op den Heereweg bleef tante Marie alleen wonen, genietend, als Egbert met vakantie thuis kwam.

Toen kwam Thilde Vrijman in zijn leven. Thilde, de oudste dochter van Tjake Vrijman.

De trein snelt voort over de kale Drentsche hei. Egbert kijkt op zijn polshorloge. Prachtig op tijd. Gelukkig voor Thilde, die straks natuurlijk op het perron staat te trappelen, als de trein één minuut over tijd is.

De draad van zijn gedachten is gebroken. Hij knoopt weer samen.

Ja, natuurlijk! Mijnheer Vrijman zal vaderlijk zeggen: „En nu néém je het er eens even van, je hebt stevig geblokt en de rust wel verdiend. En dan ga je weer aan den slag. Je studeert verder, kerel!”

Egbert lacht stil voor zich heen. Goeie kerel, die meneer Vrijman. Goeie zakenman ook. Met niets dan zijn hersens en zijn handen begonnen en nu een zaak, die klinkt als een klok. Man „in bonis” zooals de menschen zeggen. Och, hij laat er zich niet op vóórstaan, maar hij voelt zich toch wel een weinig méér dan zijn lieve vrouw, die de eenvoud zélf is gebleven.

Moeder Vrijman — ja, hij zegt „moeder” en tegen mijnheer Vrijman „vader.” Zooals zijn eigen moeder — flauw herinnert hij haar zich — zóó is moeder Vrijman. Zij vertroetelt hem, alsof hij haar bloedeigen zoon is. Zij kan niet meer houden van Ruurd, haar jongen, dan van Egbert, haar aanstaanden schoonzoon.

Ze hebben bij de Vrijmans eens ernstig gepraat over zijn toekomst. Toen hebben ze hem aangepord: als je nu kandidaat bent, doe je preparator, om zoo nu en dan eens te kunnen preeken, maar je stelt je niet beroepbaar; ga je talenten niet direct begraven in de pastorie van een nest van een dorp; jij met je gaven en talenten, je moet er toch mee woekeren.....

Een dag later was hij alleen met mevrouw Vrijman.

„Wat zou ik doen, moeder?”

„Wat je hart je ingeeft, jongen. Niet, wat de menschen zeggen. Je wilt aan 't werk, niet?”